בונה כלובי ציפורים

ספרד

בזמנים ההם חי בעיר העתיקה קסטיליה אדם בשם ברטולו שהתפרנס מבנית כלובי ציפורים, אותם מכר בעיירות השכנות. אך פרנסתו הייתה דלה והוא שמח אם הצליח למכור כלוב אחד ביום.
יום אחד, כשהיה בדרכו לעיירה סמוכה שמע קולות של אנשים רבים, שירה ומוסיקה. אלה באו מתהלוכה של ילדים לבושים לבן, שבמרכבה קטנה, מכוסה בבד קטיפה ומקושטת בפרחי שושן ויסמין הובילו ילד יפהפה עם זר ורדים על ראשו. התהלוכה הזו התקימה לכבודה של מאיה, אלילת האביב ונהוג היה לערכה כדי לציין בואו של אביב.
לפני המרכבה רקדו ילדים אחדים עם מגשי פח, ואספו תרומות, וכל הצופים, או כמעט כולם, שמו מטבעות על המגשים.
ברטולו נע הצדה במצב רוח רע ואמר לעצמו "האם יש צדק בעולם? הנה האנשים זורקים כסף על המגשים רק כי הילדים באים בתהלוכה ומבשרים בואו של אביב, כאילו הם לא יכולים לדעת זאת רק על ידי עיון בלוח השנה. ואיתי הם מתמקחים ומציעים את המחיר הנמוך ביותר עבור הכלובים שלי, אם בכלל קונים אחד.
מלא מחשבות כבדות הוא הלך משם כששני קולות נשמעים בתוכו, הרעב והצמא, הראשון דורש אוכל, השני משקה.
לא היה לברטולו דבר בארנקו אלא האולר שלו ולארוחת הבוקר לא הייתה לו אלא תקווה, וכל אלה גרמו לו להיות פעיל וחד חושים.
הוא עבר ליד מטע כשראה אדם לבוש יפה הבא לקראתו. ברטולו הרעב הוריד את כובעו, ניגש לאיש ושאל "אדוני, אולי תוכל להלוות לי משהו? אני מבטיח להחזיר מיד אחרי שארוויח קצת כסף."
"אדם כמוך, צעיר ובריא צריך להתבייש לבקש נדבות. האם אינך חושב שעליך

להרוויח כסף על ידי עסוק במקצועך?"
"כן, אדוני. בוודאי. רק שהמקצוע שלי לא ממלא את תפקידו. מרבית בני אדם מעדיפים לראות ציפורים מתעופפות בחופשיות, מאשר לשים אותם בכלוב, ולכן מיום ליום אני נעשה עני יותר ויותר."
הזר פקפק תחילה בדבריו של בונה הכלובים, אך זה הסביר לו במדוייק את מצב עסקיו, והוא התחיל להשתתף בבעיותיו, כי ברטולו ידע לעורר עיניין בעצמו.
"חכה, חכה" אמר הזר "אעשה משהו למענך. אם אינך יכול למצוא קונים לכלוביך, אתן לך אמצעי טוב שימלא את כל צרכיך."
הוא נתן שריקה חזקה ופתאום לפני ברטולו הופיעה ציפור כחולה כמו שמיים. היא עפה והתישבה על אחד הכלובים שלו.
"ראה" אמר הזר "זה יפצה אותך על כל צרותיך. מהיום עליך רק לומר את בקשתך ולהוסיף באיטיות ובבירור 'ציפור הכחולה ביותר, בצעי את תפקידך' ובקשתך תתמלא מיד."
"האומנם?" קרא בונה הכלובים "אני מוכן לנסות זאת מיד. כבר עשרים שנה רציתי לשכך רעב. ציפור כחולה ביותר, בצעי את תפקידך!"
רק יצאו המילים האלה מפיו כשלפניו, על הדשא, הופיעה ארוחה שגם נסיך לא היה מזלזל בה. הכל היה בכלי בדולח וכסף ופרוס על מפה לבנה ביותר. ברטולו מופתע נפל על ברכיו לפני הזר כדי להודות לו, אך זה אמר לו לקום והסביר "אני הרוח הטובה של אנשי מלאכה הישרים של קסטיליה. שב ותאכל בלי פחד. נצל את כוכב מזלך" ונעלם פתאום.
ברטולו התכופף ונשק את האדמה במקום בו עמד הזר, כי לא יכול היה אחרת לבטא את תודתו. אזי התישב ואכל את ארוחת הבוקר. אחר כך חשב שלאדם אשר אוכל בצורה מכובדת כזו מגיע גם לבוש טוב יותר מבגדי העבודה הבלויים שלו והוא קרא לציפור "ציפור כחולה ביותר, בצעי את תפקידך!" ומיד בגדיו התחלפו ונעשו לקטיפה היפה ביותר, רקומה בזהב וכסף ומקלו עליו נשען

הפך לסוס בעל אוכף נהדר וצווארון עם פעמוני כסף קטנים סביב.
מופתע יותר ויותר קשר ברטולו את הכלוב עם הציפור הכחולה אל האוכף, קפץ על הסוס ורכב גאה בלבושו החדש כמו חמור באוזניו. הוא המשיך בדרכו עד שהגיע לשערי טירה גדולה. שם, בפנים, שמע קולות של נשף. כשנכנס ראה אורחים היושבים בצל ומתלוננים על הנגנים אשר עדיין לא הגיעו כדי לשעשעם.
כשברטולו שמע זאת ניגש לבעלי הטירה המכובדים ואחרי שבירך אותם בנימוס אמר בקול העדין ביותר "האם מותר לאביר פשוט כמוני לשרת חבורה מכובדת זו? אני חושב שאוכל לספק את כל הדרוש לנשף שלכם."
"הו, כן, בקשה" קראו הגברות שרצו מאוד לרקוד.
" ציפור כחולה ביותר, בצעי את תפקידך!" אמר ברטולו. ופתאום מרחוק נשמעה מוסיקה ולשמחתם הרבה של האורחים הופיע לפניהם קבוצה גדולה של נגנים עם כל כליהם.

אדון הטירה הודה לאיש הזר והציע לו לפתוח את נשף הרקודים עם בתו הבכורה, צעירה יפה כמו פרח.
בשיא הנשף בונה הכלובים ציווה על הציפור להכין ארוחה מפוארת וגם לשיר שירים שהאורחים שיבחו מאוד.
אחרי כן התקיימו משחקים וברטולו שניצל את מזלו הטוב, חילק לגברות תכשיטים יקרים, פנינים, יהלומים, עדיים, ענקים וצמידים. כל המתנות האלה עוררו התפעלות עצומה, כי בדרך כלל אדון הטירה היה איש קמצן ואנוכי.
בעל הטירה הבין שכל הפלא הזה נעשה בעזרת הציפור הכחולה ומאחר שהיה רודף בצע חשב שכדאי לו לקנות את הציפור מהאורח הזר. לכן הזמין אותו אליו ושאל באיזה מחיר הוא מוכן למכור לו את הציפור.
"לעולם לו תוכל לפצות אותי עליה" ענה ברטולו.
"אתן לך את הטירה עם תשעה יערות שסביבה" אמר אדון הטירה.
"זה לא מספיק!"

"טוב, אוסיף את מטעי הזיתים והכרמים שלי."
"זה עדיין לא מספיק!" ענה ברטולו.
"גם את כל השדות וגנים ובתים השייכים ליי!"
"אני רוצה דבר מה אחר לגמרי!"
"מה, עוד יותר? תרצה אולי את שאוריד לך את השמיים עם השמש והירח?!"
"לא, אני רוצה מה שאתה יכול לתת לי תוך רגע. אני רוצה את בתך, שאיתה רקדתי לפני זמן מה. תן לי אותה לאישה."
"מה? את בתי" קרא הקמצן בשמחה "מיד נגמור את העיסקה. למה לא אמרת זאת מיד?"
הוא הלך לחפש את הצעירה ואמר לה על דרישתו של הזר. אך להפתעתו הרבה היא קראה "אבל אם זה איזה שדון רע והכל מה שהוא עושה זה כישופים?"
"יש לך קמיע אלמוגים על צווארך וזה מגן נגד כל כישוף."
"ואם הוא השטן העצמו?"
"אתן לך נר מקודש והוא לא יוכל לשלוט בך"
ענה האב.
הוא לקח את יד בתו, הוביל אותה אל ברטולו שכבר ישב על הסוס שלו, ועזר לה לעלות על הסוס מאחורי בעלה לעתיד. אזי לקח את הכלוב עם הציפור הכחולה, וכשהזוג על הסוס נעלם באופק, חזר אל אורחיו.
כל החבורה התפלאה מכוחות המופלאים של הציפור ומהפלאים שראו.
"שקט! שקט!" קרא בעל הטירה כשנכנס "עכשיו אוכל לבצע דברים יותר מופלאים. נתתי לו את בתי במקום הציפור הכחולה וזה יעשה אותי עשיר יותר ממלך ארגון. התקרבו וראו את הפלאים שאעשה."
הוא הרים את הכלוב והופתע לראות שהציפור כלל אינה כחולה אלא אפורה. היא הביטה עליו בחוצפה, נתנה במקורה מכה בדלת הכלוב ועפה דרך החלון תוך צווחה איומה.
בעל הטירה עמד בפה פעור ולא ידע מה לומר. האורחים שלו פרצו בצחוק רם ולעגו לקמצנות שלו ולכך שנתן את בתו עבור ציפור

חסרת תועלת.
בינתיים ברטולו דהר לעיר הקרובה כדי להתחתן עם הצערה, אך כשהגיע לבית מלון המפואר ביותר כדי לשכור דירה מתאימה לכלתו היפה, התברר לו כי אין לו כסף כלל. הוא לא חשב שכאשר נפרד מהציפור הכחולה נפרד גם ממזלו. כשרק ירד מהסוס זה הפך שוב למקל נודדים, בגדיו המפוארים נעלמו ובמקומם היה לבוש בסחבות בלויות כפי שלבש לפני שפגש את הרוח הטובה.
כשהבת של בעל הטירה ראתה זאת, רצה חזרה אל אביה, מהר כאילו כנפיים צמחו לרגליה.